

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst 3 Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65,
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PO KATASTROFI — LETIMO NAPREJ

Velik odmev včerašnje nesreče po vsej državi — Ugotovitve preiskovalne komisije — Nesreča je nastala po nesrečnem naključju

Ljubljana, 13. septembra. Na ljubljanskem aerodromu vihra črna zastava. Globoko je potrla strašna nesreča, ki je zahtevala osem žrtev, ne samo vseh funkcionarjev, marveč tudi vso javnost. Iz Beograda, Zagreba, Sušaka in drugod prihajajo poročila, da je vest o nesreči ljubljanskega letala tudi tam žalostno odjeknila. Toda, kakor povsod v življenju, velja tudi v tem pogledu staro pravilo: brez žrtev ni napredka in uspeha. Zato tudi ta nesreča ne sme izzvati malodušnosti, temveč naj bo le povod, da naše letalstvo še bolj izpopolnimo in moderniziramo ter tako možnost nesreč, ki so pri nas bile tak redke — saj je to po desetih letih prva nesreča, ki je zadela naš potniški zračni promet, — še bolj znižamo. Tudi vlada je izdala nove ukrepe, da se stori vse, za kar največjo varnost in sigurnost zračnega prometa.

Javnost seveda najbolj zanima, kaj je vzrok te nesreče. Kakor pri večini letalskih nesreč, tudi v tem primeru skoraj ne bo mogoče točno ugotoviti pravega vzroka. To bi mogoče razjasnilo edino le pilot, ako bi bil živ. Samo on je mogel vedeti, kaj ga je prisililo, da se je moral spuščati na zemljo.

poročila o katastrofi potniškega letala nad Ljubljano poudarjajo, kako strašen udarec je bil zaden mladi civilni avijacij oz. potniškemu prometu v Jugoslaviji. Poleg »Politike« in »Vremena« prinašajo izčrpana poročila tudi današnje zagrebške »Novosti« s sliko trimotornega »Farmana« ter »Jutranji list« s fotografijo ponesrečenega avijona ter pilota Viktorja Nikitina. Obširna poročila s komentarji so pa objavili tudi razni

Anton Lušin

toda s Sušaka so javili, da se je vreme nad morjem še poslabšalo, da neprestano dežuje in da divja precej huda burja, zato je ostalo letalo dopoldne na letališču in bo startalo na Sušak šele popoldne.

Pogreb žrtev

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani je še včeraj prepeljal trupla ponesrečenih žrtev letalske katastrofe v ljubljansko mrtvašnico, pozneje pa na dom. V mrtvašnici pri Sv. Krištofu so položili na mrtvaški oder krste pilota Viktora Nikitina, mehanika Spire Trkulje, učiteljice Zeni Pillerjeve, Nemca Georga Königa in trgovca Antona Lušina, dočim so trupla cand. ing. Vladimirja Štrekelja in Ivana Koslerja prepeljali na njun dom.

Čas pogrebov je že določen. Jutri v četrtek ob 15. se bo vršil pogreb trgovca Antona Lušina izpred mrtvašnice, istočasno pa pogreb g. Ivana Koslerja izpred Cerkvenega gradu, kjer leži na mrtvaškem odru v kovinski krsti. Zeni Pillerjevo bodo spremili prijatelji in znanci jutri ob 16.30 izpred mrtvaške veže pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu. Pogreb akademika Vladimirja Štrekelja pa bo jutri v četrtek ob 17. izpred hiše žalosti. Zvonarska ulica 11 in ne kakor je bilo pomotoma poročano, izpred mrtvašnice.

Krsto z zemskimi ostanki pokojnega trgovca Ivana Žuraja bodo prepeljali danes popoldne s avtofugetom mestnega pogrebnega zavoda v Slovensko Bistrico, kjer ga položijo jutri ob 16. na mestno pokopališče.

Trupla ponesrečenih Georga Königa iz Nürnberga ter Rusa Viktorja Nikitina iz Spire Trkulje pa bodo najbrže prepeljali danes ali jutri v Nürnberg oz. v Beograd.

Na mrtvaškem odru

Žrtve včerašnje letalske katastrofe leže v mrtvaški veži pri Sv. Krištofu. Že zgodaj so hiteli ljubljanci na pokopališče, da se zadnjič poslovijo od prvih mučnikov naše mlade civilne avijacije, ki so na tako nesrečen način končali svoje življenje. Dolga in skoraj strnjena je vrsta občinstva, ki hiti proti mrtvašnici. Mrtvašnica je razdeljena na dva oddelka. Na levi strani leže v srebrno belih krstah po vrsti pilot Nikitin, mehanik Trkulja, trgovci iz Slovenske Bistrice Žuraj in uradnik König iz Nürnberga. Na desni strani sta pa krsti, ki hranita zadnje ostanke borznega senzala in trgovca Lušina in učiteljice Pillerjeve. Na krstah višje ležijo z imeni. Pobožna tišina vlada v teh prostorih. Prve štiri krste so zaenkrat še brez vencev, kmalu bodo pa tudi te pokrite s cvetjem, kakor so zašrite z njim krsti Lušina in Pillerjeve, ki se jih eploh ne vidi iz cvetja krasnih rdečih nageljnov in vrtnic. Trupla ostalih dveh ponesrečenecv Koslerja in Štrekelja so odpeljali na njihove domove. Noben dogodek še ni zbudil tolikšnega sočutja vseh ljubljancev, kakor ta strašna nesreča in vsak ljubljancin si šteje v svojo dolžnost, da izkaže nesrečnim žrtvam zadnjo čast.

Ljubljanski Sokol naznanja, da je težka letalska nesreča zahtevala svojo žrtev tudi v njegovih vrstah. Med ponesrečenci je tudi njegov brat Vladimir Štrekelj. Pokojnika bo sprejelo društveno odposlanstvo na njegovi zadnji poti korporativno. Pogreb bo jutri ob 17. izpred hiše žalosti, Zvonarska ulica 11 na pokopališču k Sv. Križu. Bratje in sestre! Udeležite se pogreba polnočestitveno. Zbirališče je ob 16. pred Narodnim domom.

Židje uživajo samo gostoljubnost

Berlin, 13. septembra. AA. Društvo nemških trgovcev je izdalo proglas v katerem pravi, da vidi v židih ljudi, ki uživajo gostoljubnost Nemčije in imajo pravico v Nemčiji vršiti trgovino. Zato se židje in inozemski trgovci smejo sprejeti kot člen v razne nemške trgovske organizacije, vendar pa v nobenem primeru ne smejo v židih imeti vodilnih funkcij.

Pogreb kralja Fejsala

Bagdad, 13. septembra. AA. Krsta s truplom kralja Fejsala prispe v Bagdad v soboto. Isti dan bo tudi pogreb. Pokojnega kralja bodo pokopali v palači parlamenta. Več tisoč vojakov je prispele iz vseh delov države, da bodo prisostvovali mrtvaškemu obredu; ti vojski tabore okoli mesta.

Dollfuss — orodje fašizma

Angleška sodba o uvedbi klerofašizma v Avstriji — Rosenberg napoveduje polom Dollfusove politike

London, 13. septembra. AA. Opozicijski listi se v današnjih izdajah izprašujejo, kakšno reakcijo utesne zbuditi Dollfusov govor na razvoj avstrijskega problema. Zanimivo je, da je učinek tega govora na liberalno in laburistično javnost, ki se sicer v zunanji politiki običajno skladata, bistveno različen. Tako pravi »Daily Herald«, da se v bodoče ne sme videti v avstrijskem kancelarju sovražnika nacionalnega socializma, temveč pasivno orodje italijanske politike. Pod videzom konflikta med diktaturo in svobodo, pravi list, prihaja prava elika problema jasno na dan. Jasno se vidi, da gre za tekmovalstvo med celinskimi velesilami, kdo bo imel kontrolno nad podnavskimi državami. Avstrijski nacionalni socialisti so orodje v rokah Nemčije. Dollfuss in njegovi prijatelji so pa orodje v italijanskih rokah. List nato omenja nevarnost, v katero bi se spustila Velika Britanija, če bi se mešala v te stvari, in zaključuje: Edina možna pot je apel na Društvo narodov.

Liberalni organ »News Chronicle« pa ni takega mnenja. Preuranjeno bi bilo sklepati, izvaja list, da se je Dollfusova vlada trdno odločila za samostojni režim in da pomeni avstrijski fašizem konec avstrijske neodvisnosti.

Pariz, 13. septembra. AA. V današnjem »Populaire« piše Rosenfeld o položaju v Avstriji in med drugim pravi:

Dollfuss in knez Starhemberg vodita Avstrijo v polom, o tem si ne smemo delati iluzij. Toda če hoče Dollfuss in Starhemberg uvesti v Avstriji fašistični režim, morata poprej zmagati v državljanski vojni nad proletariatom. Gospoda naj ne mislita, da bodo avstrijske delavske množice dovolile, da se jim vzame to, kar so si pridobile v dobi močne vojaške monarhije z nešteti velikimi žrtvami. Naj bo to poslednji opomin avstrijskim avanturistom in evropskim vladam, ki podpirajo kancelarja Dollfussa.

Francoski razorožitveni predlog

Nemčiji se ne more zaupati, ker se bo skrivaj vedno oboroževala in izzivala

Pariz, 13. septembra. AA. Havas poroča: »Ere Nouvelle« piše: Francija je predlagala tole ureditev razorožitvenega problema: Po eni strani omejitev oboroževanja na sedanjo stopnjo in ugotovitev obstoječega oboroževanja, po drugi strani pa uvedbo stalne mednarodne kontrole nad oboroževanjem in vojaškimi proračuni. Ta predlog vnovič kaže našo dobro voljo ter je jasen in nedvoumen. Predlog ne dopušča nikakršnega izbegavanja. Kako bi ga tudi mogla katerakoli vlada, ki je iskreno pacifistična, zavrniti? In kako bi se mogli tisti, ki bi ga odklonili, čuditi, če bodo s tem zbudili na vsem svetu nezaupanja? Danes se mora vsaka država odločiti, ali je za mir ali proti njemu, a ne samo v besedah, temveč z mednarodnim aktom, v katerem sprejme ali pa zavrne kontrolni sistem, čigar načelo je privlačno in čigar dejanska učinkovitost se bo dala stvarno ugotoviti. Na žalost nam Hitlerjev govor in govori njegovih prijateljev o novem oboroževanju Nemčije in o vrenju v rajhu vsak dan negativno odgovarjajo.

Pariz, 13. septembra. AA. Današnji »Ordre« prinaša članek o skrajšanju za sedanjim razorožitvenem konferenci in pravi: Tudi to pot moramo naglasiti, da navi: korstvo nad razorožitvijo Nemčije ne bo nikoli možno. Medtem ko bi Francija vestno izpolnjevala svoje obveze glede omejitve oboroževanja, bi Nemčija, vsi to vemo, izrabljala vsa možna dovoljena in

prepovedana sredstva, lagala bi se nam, kakor vedno doslej, in nadaljevala svoje oboroževanje ter povečala svoje efektivne. V današnjih razmerah ne samo ni moči stvarno govoriti o razorožitvi, temveč je tudi zelo nevarno nacenjati vprašanje omejitve oboroževanja. Zato je razorožitvena konferenca dolga onemogočena: na njej ali ne bo moči ničesar doseči, ali se bo pa izcimila prava svetovna katastrofa.

Pariz, 13. septembra. AA. Današnji »Figaro« komentira najnovejšo izjavo prof. Einsteina, kako se Nemčija javno oborožuje, in da bi se morali v interesu svetovne civilizacije vsi vojni obvezanci v vseh evropskih državah, zlasti pa v Belgiji in v Franciji odzvati svoje dolžnosti. List nato pravi:

Prof. Einstein je dejal, da se Nemčija javno pripravlja na vojno. Ker je francoski prosvetni minister de Monzie poveril Einsteinu stoličo na naši veliki prosvetni ustanovi Collège de France, ne bi mogel naš prosvetni minister v prosvetnem pogledu storiti ničesar koristnejšega in boljšega, kakor da razdeli po vseh francoskih šolah novo Einsteinovo teorijo o nevarnosti, ki grozi svetovni civilizaciji od Nemčije. Zato pričakujemo, da bodo v ta namen v kratkem razdeljene okrožnice po vseh francoskih šolah. To bi pomenilo »relativno« vrnitev k pravemu razumu, ki predstavlja danes nekaj instinkta za samoohranitev.

Preiskava o prodaji dr. Koroščeve hiše v Beogradu

Interpelacija v beograjskem občinskem svetu — Zakaj je beograjska občina prenela Koroščevo hišo

Beograd, 13. septembra. Na včerašnji seji beograjske občinske uprave je naslovil občinski odbornik Momčilo Mitrović pred sedmimi občinske vprašanje, zakaj je beograjska občina leta 1930. kupila hišo bivšega ministrskega predsednika dr. Antona Korošča in zakaj je za to hišo plačala 540.000 Din, dočim je v isti ulici, to je Krušdolci, kupila alično hišo, površ je z velikim etablišem, za 200.000 Din, torej za več kot za polovico ceneje. Pri tej razpravi je povzel

besedo tudi občinski odbornik Stojan Andjelković, ki je bil član bivše občinske uprave in ki je izjavil, da bivši občinski odbor tega nakupa ni nikdar odobril, marveč da se je ta kupnja izvršila na neki čuden način. Pridružil se je zahtevi, naj se zadeva natanko preišče in morebitni krivici poverijo na odgovor. Predsednik občine Petrović je za zahtevo sprejel in objubil, da bo takoj izvedel preiskavo v tej zadevi.

Seja glavnega odbora JNS

Beograd, 13. septembra. Danes dopoldne se je sestel v ministrski sobi Narodne skupščine ožji glavni odbor JNS pod predsedstvom g. Nikole Uzunovića. Seje se udeležujejo med drugimi tudi ministrski predsednik dr. Sršić, minister dr. Kramer in načelnik g. Adolf Ribnikar. Seja je v glavnem posvečena tekočim zadevam. V zvezi s tem so razpravljali tudi o občinskih volitvah. Danes so bile razpisane občinske volitve še v zadnjih dveh banovinah, to je zetski in vardarski za 15. oktober, tako da se bodo tega dne vršile volitve v vsej državi.

Bolgarski kraljevski par na Angleškem

London, 13. septembra. AA. Bolgarski kralj in kraljica sta iz Balmorala, kjer sta bila sprejeta od angleškega kralja, odpotovala na jug.

V Angliji štedijo

London, 13. septembra. AA. Po najnovejših podatkih so znašali dohodki tekočega finančnega leta do 9. septembra skupno 250.428.045 funtov. V istem obdobju lanskega leta pa 243.634.267 funtov. Izdatkov je bilo letos 295.086.006 funtov, to je za 32 milijonov manj kakor lansko leto.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2313.74—2325.10, Berlin 1365.14—1375.94, Bruselj 799.96 do 803.90, Curih 1108.35—1113.85, London 183.36—184.96, Newyork ček 3991.60 do 4019.86, Pariz 224.40—225.52, Praga 169.90 do 170.76, Trst 301.46—303.86 (premlja 28.5%) Avstrijski šilling v privatnem klinku 8.80.

INOZEMSKA BORZE.
Curih: Pariz 20.2475, London 107.750, Newyork 302.50, Bruselj 1215.00, Milan 27.24, Madrid 43.20, Amsterdam 208.75, Berlin 123.86, Dunaj 57.76, Praga 15.33, Varšava 67.90, Bukarešta 3.06.

Ivan Kosler

Vladimir Štrekelj

Ivanka Pillerjeva

Eno pa je gotovo: Dosedanja preiskava je nedvomno ugotovila, da so brez vsake podlage vse govorice, da bi bil nesrečo zakrivil pilot, ali pa da motorji niso funkcionirali. Na ostankih motorjev in ostalih delov letala je ugotovljeno, da so bili motorji v popolnem redu. Pa če tudi bi bil morda odpovedal en motor, bi to še ne povzročilo nesreče, saj je imelo letalo tri motorje, leteti pa bi moglo tudi z enim samim. Prav tako pa je pilot Nikitin pokazal silno hladnokrvnost in prisebnost s tem, da je morda v zadnji sekundi, ko je že zrl smrti v obraz, ustavil motorje. Da tega ni storil, bi bilo prišlo do strahovite eksplozije in potniki bi se bili ne samo ubili, marveč tudi docela zgoreli. Že to dokazuje dovolj, da je bil pilot Nikitin do zadnjega hipa na svojem mestu ter je storil vse, da bi rešil življenja zapušanih mu potnikov.

Promet na ljubljanskem aerodromu se nadaljuje. Davi je redno startalo letalo za Zagreb, na sušaški progi pa so morali s startom počakati, ker so vremenske pogoje javile neugodno vreme. Potnikov ni manjkalo in so bila zasledena mesta za obe progi.

Listi o letalski katastrofi

Vest o strašni katastrofi našega največjega potniškega letala trimotornega »Farman Goliath« se ni samo z bliskovito naglico razširila po Ljubljani in po vsej Sloveniji, temveč je bolesto odjeknila po vsej državi. V Beograd je prispela prva vest že okrog 9. dopoldne. O tragičnem dogodku je bila obveščena že v prvih urah vlada, prav tako na tudi dvor.

Ni. Vel. kralj, ki je prisostvoval dopoldanski krstni slavi gardnega artiljerijskega polka, je v razgovoru z ministrom g. dr. Kramerjem dal izraziti svojo sočutju nad strašno nesrečo. Minister g. dr. Albert Kramer je včeraj poslal iz Beograda kot poslanec mesta Ljubljane županu dr. Dinku Pucu sožalno brzojavko s prošnjo, da v njegovem imenu sporoči bridko prizadetim rodbinam nesrečnih žrtev njegovo globoko sožalje.

Vsi današnji beograjski in zagrebški listi prinašajo obširna cele strani dolga

dnevniški in listi po drugih krajih države. Tudi inozemski listi priobčujejo o letalski tragediji pri Ljubljani dalje poročilo, graška »Tagespost« je prinesla izčrpano poročilo na svoji prvi strani.

Ostanki letala odstranjeni

Včeraj proti večeru po končanem ogledu tehnične komisije iz Beograda in Novega Sada so prispeli delavci z aerodroma ter začeli pospravljati ostanke razbitega letala. Vse razbitine so prepeljali na aerodrom ter prostor popolnoma očistili, tako da je samo še razbiti zid ter posekano drevje nema pričra strašne letalske katastrofe, ki je uničila osem življenj. Od letala ni ostalo razen enega kolesa ter par sedežev in nekaterih manjših predmetov v notranjosti prav ničesar celega.

Reden letalski promet se nadaljuje!

Včeraj popoldne so se pripeljali s potniškim letalom Potez člani strokovne komisije dopolkovnik Radović iz Beograda, kapetan Hinko Hubel in šef centra ing. Tadija Sondermajer, v Novem Sadu sta pa vstopila še strokovnjaka ing. Djoka Mamojlovič in Stojanovič. Pristali so ob 15.30 na ljubljanskem aerodromu ter takoj nato odšli na kraj nesreče. Komisija je proučila vso katastrofo ter bo izdala tehnično poročilo.

Kljub silni katastrofi se bo letalski promet nemoteno nadaljeval. Na progi Ljubljana—Sušak bo obratovalo potniško letalo tipa Potez s pet sedeži, ki so se včeraj z njim pripeljali člani strokovne komisije in ki ga je pilotiral Striževski.

Davi ob 7. je startal potniški avijon linije Ljubljana—Zagreb. Z njim so se odpravili en potnik ter trije ljubljanski novinarji. Najprej so bili namenjeni na Sušak, ker pa je prišlo neugodno vremensko poročilo, da nad morjem dežuje, je bil start sušaškega avijona odgođen na poznejšo uro, novinarji so pa sedli v zagrebškega ter preko Zagreba poleteli na Sušak in se zvečer preko Sušaka vrnejo v Ljubljano.

Na aerodromu so čakali vse dopoldne na ugodnejše vremenska poročila,

Vsem gasilcem

8 prve seje starešinstva gasilske zveze kraljevine Jugoslavije

Nj. Vel. kralj je podpisal 15. julija 1933 zakon o organizaciji gasilstva, ki je stopil tudi tega dne v veljavo. Ta pomembni dogodek bo našel velik odmev v vrstah naših mnogostevnih društev in organizacij, ki želijo čakajo na izvedbo zakona, ki bo edina direktiva za vse naše bodoče delo. Datum 15. julij 1933 bo zapisan z zlatimi črkami v analizi našega gasilstva. Ta datum so bili let po osvojitvi in zedinjenju pričakovali. Pri ustvarjanju zakona so sodelovali najboljši voditelji našega gasilstva.

In tako je jugoslovansko gasilstvo doživel dan, ko so mu priznane vse pravice za obstanek in delo. Težko in naporno delo od najmlajšega gasilca do najvišjega starešine je kronano z uspehom. Zakon o gasilstvu nam je zavaroval veliko materialno pomoč in mnoge druge privilegije, a dano nam je veliko moralno zadovoljstvo — velika in častna vloga — delo na nacionalnem, kulturnem in prosvetnem polju. Z zakonom je gasilstvu priznana ona velika važnost, ki mu pripada kot stanovski in nacionalni organizaciji. Gasilstvo prestopa biti organizacija lokalnega značaja, z lastnim zakonom in določenimi voditelji. Ono, prevzema delo na novo dolžnosti, ko poleg svojega stanovanjskega delovanja pristopa tudi k delu na nacionalnem, gospodarskem in prosvetnem polju, za kulturni in gospodarski razvoj našega naroda, zlasti naših kmečkih občin. Odslej bo nosilo zastavo jugoslovenstva in bo vidni primer pri širjenju ljubezni in bratstva v našem narodu in tudi vidni čimbel našega kulturnega in državnega življenja. Gasilstvu je z zakonom poverjena, kakor drugim velikim organizacijam, vzgoja mladine, kar je dokaz, da se ne dvomi v sposobnost naše organizacije, temveč se nam daje prilika, da učimo in ujavamo naše stare in mlade generacije v prvi vrsti k disciplini in redu, da bi jih mogli usposobiti za poštenost in obrambo pred vsakršnimi sovražniki, bodisi elementarnimi ali katerikoli drugimi.

Ko se je sestalo celokupno starešinstvo gasilskega saveza v Beogradu, imenovano po zaupanju ministra za telesno vzgojo naroda g. dr. Lavoslava Hanžeka k svoji prvi seji, se je začelo pravo delo saveza. S te prve

svoje seje podlaga starešinstvo vsem gasilcem Jugoslavije brateke posredne in započetja svoje delo z upanjem, da bodo kakor dolelej tudi odelj naša draga gasilska vojska, naši hrabri in neosebni jugoslovanski gasilci, nadaljevali svoje dolgoletno delo v splošni blagor in korist. Niti trenutke ne dvomimo, da naše gasilstvo ne bi pristopilo k svojim vodstvom navdušeno k uresničitvi tega obsežnega programa v okviru zakona o gasilstvu. Mi bomo potrebovali za uresničenje tega našega obsežnega programa mnogo novih sil. Mi bomo pri vsaki priliki apelirali na našo cenjeno narodno inteligenco, da nam priskoči na pomoč, kako bi mogli izvajati si ono mesto, ki nam že danes pripada po naši številni sili. Naj se v naših vrstah še naprej širi velika ideja slovečanstva, ki prešinja vsakega pravga in poštenega Slovence, namreč ljubezen do bližnjega, dika vsakega gasilca. Naj se širi v naših vrstah to veliko bratstvo in prijateljstvo, da bi izginilo vsako neobčutje in razdvojenost tako osebno kakor i drugo. Naj naša organizacija postane velika narodna organizacija, ki naj absorbira celokupno narodno, kulturno in prosvetno delovanje med našim narodom.

Vse to so ob začetku delovanja tople želje starešinstva gasilskega saveza, ki bo očetovsko skrbel za vse podrejene gasilske enice. Imelo bo vedno pred očmi napredek gasilstva v vsej državi. Z vztrajnim delom bo stremelo za tem, da izvede organizacijo in reorganizacijo celotnega gasilstva v skladu z zakonom na splošno zadovoljstvo. Z vero in Bogu in z vztrajnim in požrtvovalnim bratskim sodelovanjem vseh gasilcev, z geslom za kralja in Jugoslavijo se odloži, kakor zahtevata od nas naš kralj in naš narod.

V tem imenu pozdravljamo vse gasilske enice z našim lepim narodnim pozdravom: **Pomoz! Bog!**

Starešinstvo gasilskega saveza kraljevine Jugoslavije.

Starešina Radoslav Georgijević,
I. podstarešina Josip Turk I. r., generalni sekretar Petar Lekić I. r., vrhovni inspektor Ilija Pintar I. r.

Minister dr. Srkulj na inspekciji

Novo mesto, 12. septembra.

Včeraj popoldne se je na svojem inspekcijskem potovanju ogledal v našem mestu minister za gradbo dr. Srkulj. Prišel je iz Maribora, odkoder se je vozil preko Radeč, Krškega in Kostanjevice, nato pa krenil pri Zabji vasi po Karlovi cesti v Metliko, kjer si je ogledal v spremstvu šefa kabineta inž. g. Gojčiča, načelnika tehničnega oddelka banske uprave inž. g. Matije Krajca in šefa tehničnega razdelka pri sreskem načelstvu v Novem mestu, inž. g. Walterja Ahlfelda, gradnjo novega mostu čez Kolpo, ki ga gradi gradbeno podjetje Slavac iz Kranja. Iz Metlike je g. minister dospel okrog 16. v naše mesto, kjer se je ogledal pri tehničnem razdelku sreskega načelstva, kjer se je zadržal dobro uro. G. minister se je izrazil o naših cestah in ostalih javnih napravah zelo iskavo. Visoki gost se je v spremstvu sreskega načelnika g. Fr. Logerja proti večeru ogledal mesto, nato pa se podal v hotel Metropol, kjer je tudi prenočeval. Danes on 8. je nadaljeval svojo službeno pot s spremstvom proti Ljubljani.

Kranj, 13. septembra.

Včeraj je posejil minister za gradbo dr. Stjepan Srkulj v spremstvu svojega kabinetnega šefa Gojčiča in načelnika tehničnega oddelka banske uprave inž. Krajca naše mesto. Pripeljal se je ob pol 12. dopoldne in se je nastanil v hotelu »Jelen«, kjer je sprejel sreskega načelnika dr. Ogrina in župana Cirila Pirca. Popoldne se je odpeljal z avtomobilom v spremstvu višjega tehničnega svetnika inž. Enmra na Jezersko. Predvidoma ostane minister dr. Srkulj v naši sredi še dva dni in si bo ogledal gorenske ceste do Ljubljane in Kranjske gore, kar je njegova želja, da bližje spozna naše kraje in razmere. Zvečer je bila prirejena v hotelu »Jelen« čast ministru in njegovi gospe soprogi intimna večerja v najožjem krogu. Želimu ministru prijetno bivanje v našem mestu!

Veličasten pogreb notarja Fr. Tavzesa

Kranj, 13. septembra.

Vest o nenadni smrti nepozabnega g. notarja Frana Tavzesa je odjeknila v mnogih srcih in včeraj so prihili mnogi njegovi prijatelji v Kranj, da ga spremijo k zadnjemu počitku. Pred hišo žalosti so se ob 17. zbrali oddolniki, društva in mnogobrojno občinstvo in ko je prišla duhovščina in so zapeli Sokoli »Človek glej«, se je formaliziral sprevod. Na čelu so korakali Sokoli z dvema praporoma iz Kranja in Gor. Logatca, naraščajskim praporom ter vencem sokolskega društva in sicer najprej naraščajnici in naraščajnice, nato pa članice in močna četa članov z župni starostar dr. Šemrovom na čelu, ki so jo tvorili bratje iz Kranja in Gor. Logatca. Za Sokoli je korakala viteška četa Narodne odbrane deloma v kroju, deloma v civilu s svojim praporom in vencem, nato policija z vencem mestne občine, zastopniki Narodne čitalnice s praporom in vencem, za njimi pa zastopniki ostalih organizacij iz Kranja in iz Gor. Logatca. Za številnimi venci je nosil zastopnik Narodne odbrane pred krsto na blazini pokojnikova najvišja odlikovanja, za krsto pa, ki jo je spremljala častna straža četnikov Narodne odbrane, potrti sorodniki in mnogoštevilno občinstvo, med drugimi sreski načelnik dr. Ogrin, župan Ciril Pirc s člani

Kino

—lj>Poslednji dnevi Pompejev< kot svetni film. Po veličastnih velefilmih »Ben Hur« in »Quo vadis« je izšel tudi monumentalni velefilm »Zadnji dnevi Pompejev« v zvočni izdaji. Nedvomno bo zanimalo našo filmsko publiko, če ob tej priliki opozorimo čitatelje na nekatere posebnosti tega velikega dela filmske umetnosti. »Zadnji dnevi Pompejev« je bil najdražji film, ki je bil kdaj izdelan v dobi nemškega filma. Stroški za njegovo izdelavo so znašali nad 180 milijonov dinarjev, kar je vsota, ki jo ne more investirati v en sam film nobena produkcijska tvrdica. Za filmanje so porabili nad 30 tisoč metrov negativ, za film sam pa so končno izbrali 3000 metrov filmskega traka. Prizori v areni, dekoracije in gradba palače so stale nad 40 milijonov dinarjev. Najtežji so bili prizori, ki so predstavljali gladilatorske borbe v prostorni areni. Edinstveni so prizori izbruhov ognjenika Vezuva, in je v nekaj urah opustošilo celo mesto ob njegovem vznjoju. Vse film v zvočni izdaji s slinšnimi tonskimi efekti bo nedvomno napravil na gledalca ogromen efekt. Ta film si je izbrala ZKD za otvoritveni spored svoje nove filmske sezone. Predvajanje bo v Elinem kinu Matije v petek in soboto ob 14. pri najnižjih cenah ZKD, tako da si bo znamenito zgodovinsko delo v filmu lahko vsako ogledal.

Zvočni kino IDEAL

Danes poje slavni ruski basist in svetovno znani umetnik

Fjodor Šaljapin

v veličastnem filmu po znamenitem Cervantesovem romanu

Don Quichotte

Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer.

Iščejo me orožniki

Novo mesto, 12. septembra.

Bilo je nekako v poletnem času, ko je prispela na svoj dom v vas Mah Pudlog pri Krškem mala liletna posestnikova hčerka Ljudmila Vrhovčeva. Tako po prihodu v vežo je slišala v sobi ropot in takoj stopila tja pogledat. Prestrašena mladenka je našla pod posteljo tujega gosta, ki ji je dejal, da ga iščejo orožniki, pred katerimi se je skril v tujo hišo. Bil je še tako predrzen, da jo je naprosil, naj gre pogledat, če so orožniki še zunaj. Deklica je v resnici takoj stekla iz hiše in prihitela vsa zasopla v nekaj korakih oddaljeno vaško kovačnico, kjer se je ravno mudil njen oče Mihael. Ta je pohitel v družbi še nekaterih vaščanov do svoje hiše, iz katere je prihitel čudni gost, domačin, današnji obtoženec in starejši mladoletnik N. Fr. (Novak). Iz Vrhovčeve hiše je takoj stekel domov, misleč, da ga nihče ni spoznal. Mlademu nepridipravu se je posrežilo, da je Vrhovcu vzel iz kvasnice samo Din 20. V hišo je prispel tako, da je vzel nad vrati spravljeno vrtno ključko, s katero je odprl vežo. Pred sodiščem je v svoj zagovor navedel, da ni mogel biti takrat v hiši, ker je ležal na Rešetarjevem vrtu. Sodišče, ki se je prepračilo o njegovi krivdi, je mladega fanta obsodilo na mesec strogega zapora, kar je tudi mirno sprejel.

Kol v glavo

Sv. Duh, 11. septembra.

V nedeljo pod noč so se sedeli v zabavnem pogovoru na klopi pri posestniku Kržaju pri Sv. Duhu trije mladeniči: Lavtar Karol, Slavko Habjan in Jože Potrebujež, ki pač ni stitil, da bo moral že naslednjega dne v bolnico. Na fante je začelo nenadoma leteti kamenje. Ker je bila tema, niso mogli vedeti, kdo in zakaj jih napada. Medtem pa je že prišel v Potrebujež debel in dober meter dolg kol, ki je zadel nesrečnega mladeniča naravnost v spodnjo čeljust in mu jo rani. Ponesrečenec je mislil sprva, da udarec ni posebno nevaren, pa se mu je rana tako razbolela, da je moral takoj naslednje jutro v bolnico, kjer so ugotovili, da mu je kol razbil čeljustno kost.

Napadalca v osebi dinarja Pavla Z. iz Podpulverce pri Škofji Loki so že dobili. Svoj napad zagovarja dovolj naivno. Pravi namreč, da ga je k napadu eden izmed njegovih znancev nagovoril. Moral se bo zagovarjati zaradi težke telesne poškodbe.

Zastonj jedel, pil in spal

Škofja Loka, 11. septembra.

Podlpinik France, prav za prav je njegovo pravo ime Franc Rebolj, je najel prejšnji teden pri posestniku Mariji Konstantinovi v Novem mestu soto, iz govoril pa se je, da jo bo plačal potem ko prejme tedenski zaslužek. Izdajal se je namreč za delavca pri industriji Francu Dolencu na Trati. Gospa je njegovemu prijaznemu besedičenju verjela in mu res odkazala sobo, ne da bi bila zahtevala po prejeto plačilo France se je potrudil potem se v priložice omenjene hiše k gostilničarji Lojzki Nosanovi in si izgovoril tam je dalo in pijačo. Tako je živel France nekaj dni, ko se je pričela Nosanova vendare zanimati, kdo je Podlpinik, zlasti se, ker je bil brez dokumentov. Pri prvem srečanju je povprašala g. Dolencu o Podlpiniku, ki pa kajpak o njem ni ničesar vedel. Toda novi najemnik, se še vedno ni udal. Trdil je, da je delal v Predvdvoru, zato pa, da ga na Trati ne poznajo. No, slednjč je bilo njegovih laži le preveč, fanta so trdo prišli orožniki, ki so ugotovili, da imajo pred seboj brezposelnega čevljarskega pomočnika Rebolja, ki je trdnega zdravja, krepke postave, a mu ne diši pošteno delo. Romal je v zapor.

Iz Celja

—c Mestno avtobusno podjetje v Celju bo priredilo 16., 17. in 18. t. m. avtobusni izlet iz Celja na Plitvička jezera in v Orlkvenico. Informacije daje pisarna avtobusnega podjetja na mestnem magistratu.

—c Dve poroki. Dne 10. t. m. so se poročili v Celju mestni šofer g. Viktor Varnovek iz Celja in natakarka gđ. Justina Škodova z Brega ter ključavničar g. Karol Lednik iz Gaberje in šivilja gđ. Marija Drevova iz Celja. Čestitamo!

—c Dve nogometni tekmi. V nedeljo 17. t. m. se bo v Celju pričelo tekmovalje za nogometno prvenstvo celjskega okrožja. Prva prvenstvena tekma bo v nedeljo ob 10. dopoldne na sportnem igrišču pri »Skalni kleti« in sicer med SK Jugoslavijo iz Celja in SK Šoštanjem. Ob 16.30 se bo na istem igrišču pričela prijateljska nogometna tekma med ISSK Mariborom in Atletiki.

Slovenske gorice bodo odkrili

Društvo prijateljev Slovenskih goric hoče že jeseni seznaniti z njimi prijatelje Priekije

Ljubljana, 18. septembra.

Zlata jesen prihaja in kmalu pride zima. Sezona za izlete se že nagiblje h koncu. Dih zime bo kmalu ohladil lepo Gorenjsko, kmalu bo začelo snežiti po gorah in letovišča se bodo začela zapirati. Tedi, ko se v gorskih krajih še ne bo začela smučarska sezona, a za izlete bo prehladno, se bodo pa naše vinorodne pokrajine še kopale v milem jesenskem soncu, ki zori grozdje in ga požlahti. Tedi bo v Slovenskih goricah najlepše. Jesenske barve bodo gorele v svoji azkošni lepoti, sonce bo razlilo vse svoje bogastvo, da nas oškoduje za bližajočo se zimske mesece, vse bo veselo, polno življenja, ko bodo ljudje spravljali bogate sadove dela in truda vsega leta. Tedi bodo naše Slovenske gorice tako lepe, da se tudi lepote veličastnega planinskega sveta ne morejo primerjati s to milino in čarom svojevrstne lepote nižin, vinorodne pokrajine. Ne moreš pa tega predložiti Slovcu, ki pozna Slovenske gorice samo po imenu. Slovenske gorice je treba odkriti, vsak jih mora videti sam, da spozna neposredno pokrajino, kraje in ljudi. Potem bo pa propaganda nepotrebna.

Društvo prijateljev Slovenskih goric, ki se snuje, hoče že jeseni seznaniti prijatelje Priekije s Slovenskimi goricami. Ko se začneja trgati, v propagandnem tednu za grozdje, ki ga priredi banska uprava, bo velik izlet fotomaterjev v Slovenske gorice, v nedeljo 8. oktobra. Organizacija vsega izleta vodi g. B. Gregorič, ki ga za to usposablja dobro izkušnje in organizatorska sposobnost. Vsem je še v živem spominu lep izlet v Belokrajino, ki ga je lani pripravil g. Gregorič, in drugi njegovi izleti. Letašnji izlet je že organiziran do podrobnosti. V izhodiščnih krajih že delujejo krajevni odbori, ki bodo pripravili vse v lokalnem pogledu. Načrt za izlete posameznih skupin je izdelan zelo posrečeno in skrbno. Priekija pričakuje nestrno drage goste. Povsod so zelo veseli, da bodo lahko prvič oficiole sprejeli večje število izletnikov. Za domačine bo to velik dogodek, zato se pa hočejo tudi izkazati čim bolj. Tekmujejo med seboj, kdo jih bo lepše sprejel.

Sedanji izlet je namenjen vzhodnemu delu Slovenskih goric, kjer je najbolj tipična vinorodna pokrajina, največ vinogradov, najboljše vino in najlepši razgledi. Spomladi

bo pa najbrž izlet v zahodni del Slovenskih goric. Iz Ljubljane bo vozil poseben brzovlak. Najbrž bosta morala biti dva vlaka, ker bo izletnikov okrog 1000. Vlak krene iz Ljubljane ob 5. Med potjo se ustavi le, kjer je potrebno zaradi križanja in drugih prometnih razlogov. V Ptaju bo vlak nekoliko po 8. stal bo nekaj minut, da izstopi večja skupina izletnikov, ki se bo potem razdelila na pet manjših skupin. Vsaka skupina ima v načrtu krasen izlet, ki ga napravi po večini peš. Druga skupina izstopi v Ormožu in se razdeli na 18 skupin. Vsaka skupina krene v drugo smer na izlet, da bodo fotografirane vse vzhodne Slovenske gorice. S fotomaterji pojdejo tudi trije kinooperaterji, ki bodo filmali Priekije. Pozimi bomo videli film v Delavski zbornici. Ostala skupina pa izstopi v Ljutomeru in se razdeli na 14 skupin. Vseh izletov, ki jih napravijo izletniki, razdeljeni na skupine, ne moremo opisati posebej, lahko le povemo, da so vsi krasni in da bodo izletniki povsod prijetno presenečeni. Čas bo ekonomično izrabilen, da bodo imeli izletniki čim več od izletov, ter da si bodo lahko ustvarili čim točnejšo in čim lepšo sliko o Slovenskih goricah in gostoljubnih Priekijah.

Izlet se imenuje fotomaterski zato, ker je glavni namen, da izletniki s fotokamero odkrijejo Slovenske gorice. Interesi fotomaterjev in krajev, ki jih obiščejo, se krijejo. Na ta način služi izlet izpopolnbi fotomaterstva in tujskemu prometu. Seveda se pa ni treba nikomu bati, da so izletniki pri tem izletu tako strogo zaključeni, da bi ne mogli iti z njimi tudi oni, ki še niso ljubitelji fotografije. Vsak pa lahko tudi napravi med potjo v vlakcu fotomatersko šolo, ker bo v posebnem vagonu brezplačno Gregorjeva šola za fotografiranje. Kdor nima aparata, si ga bo lahko izposodil.

Zdaj bo padel zadnji pomislek: Izlet je tako poceni, da se še ni nikdar nudila tako lepa prilika za ogled Slovenskih goric. S hrano in voznino ne bodo znašali skrošiti niti sto dinarjev.

Naši vrli fotomaterji pripisujejo temu izletu velik pomen, zato se ga bodo udeležili tudi oficiole zastopniki ljubljanskega Fotokluba. Te dni izide natančen program izleta, kmalu pa tudi propagandna brošura o Slovenskih goricah.

Za novo cesto

Sorica, 8. septembra.

V gostilniških prostorih Lovra Pintarja v Sorici je bil pred kratkim zelo pomemben sestanek, ki so se ga udeležili predstavniki gornje Selške doline in pa Bohinjeci z vami Bohinjsko Bistrico, Nemškim Rovtom in oni iz Raven. Vodil jih je bistriški župan gosp. Franc Mavrič. Navzoči so ležerno obravnavali vprašanje nove ceste, ki naj bi se zgradila med Selško dolino in Bohinjsko. Ti dve dolini sta namreč zvezani med seboj le po slabi hribovski poti, ki se vleče skoro 4 ure hoda iz Sorice v Bohinjsko Bistrico. Z novo cesto bi bila ta neprijetnost odpravljena, ker sta oddaljeni ti dve naselbini komaj 20 km. Mogli bi se tedaj razviti z graditvijo nove ceste med obema dolinama najvažnejši stiki, ki so za tamošnje kraje velikega pomena. Z otvoritvijo ceste bi bilo predvsem pomagano lastnikom gozdnih parcel, ki bi les gotovo lažje in ugodneje prodali, kot pa sedaj, ko je eksploatacija na tem terenu zvezana z znatnimi težavami. Poleg gospodarskega napredka bi pripomogla nova cesta tudi mnogo k razmahu tujskega prometa in turisticke. Oboje je sicer v teh krajih že v prav lepem razmahu, nepobito dejstvo pa je tudi, da bi v te predele naše lepe zemlje prišlo potem še vse več gostov kot pa sedaj. Vsak izletnik bi lahko pohitel iz Bohinjske Bistrice v Selško dolino in od kod naprej v Škofjo Loko, ali na drugo stran preko meje, kar pa je zaenkrat skoro nemogoče. Z avtom sploh ni poti, goraka pot pa služi ponajveč le turistom in tamšnjim posestnikom. V dolinah bi zadobilo novo življenje, ki je za vse prizadete tem večja pomena zaradi neposredne državne meje.

Več zadevo sta obrazložila navzočim trgovcem in gostilničar iz Zeleznikov g. Marjan Thaler in pa znani prijatelj Selške doline vladni svetnik dr. Rudolf Andrejka. Po načrtu bi se skrajšala sedanja vozna pot med Sorico in Bohinjsko Bistrico za celih 80 km, med Bohinjem in Zelezniki pa za 60 km. Stvar bi tem lažje šla, ker so načrti za cesto že izdelani, premagati pa bi bilo treba le 900 m višine. Graditve ceste bi bila baš eden izmed zlatih delov, kar bi dobili delo mnogim brezposelnim. Sklenjeno je bilo, da vzame poverbo zadevo v roko poseben akcijski odbor, ki bodo v njem zastopniki občin vseh prizadebitih krajev, župani in predstavniki tujsko-prometnih korporacij. Za stvar se bodo zainteresirali vse pristojni činitelji, glavno tajništvo sta pa prevzela oba referenta, zg. Mavrič in Thaler.

Iz Kranja

Požar vpeleli kozolec. Pred par dnevi je nastal v bližini vasi Senčur pri Kranju požar v kozolcu, last g. Okorna Franca, posestnika v Senčurju. Ogenj je uničil 10 kozolčnih oken, na njem se nahajajoče seno, osem stebrov, ki so bili pripravljeni za popravo kozolca in nekaj bukovih hlodov za skedenj. Škoda je bila ocenjena po izvedencu na 4500 Din. Točno ni ugotovljeno, kako je prišlo do požara. Pravijo, da sta se usodnega jutra igrala dva vaška dečka na vrtu za hišo, ki je v bližini gorelega kozolca, in da je Trbčev, ki je imel pri sebi žveplenke, izjavil nekemu mimo došlemu vaščanu, da bo malo zakuril in da je isti res opazil, kako je kasneje Trbčev vtaknil gorečo žveplenko v slamo pod kozolec. Tako je zopet enkrat nastal požar po neprevidnosti in neprimišljenosti igrajočih se otrok, kar naj bo staršem v svarilo, da naj ne dajejo svojim otrokom vzgalič v roke.

Na državnih tekstilnih šolih v Kranju se je pričel strokovni pouk v ponedeljek. V I. letnik se je letos prijavilo 51 kandidatov in je videti stalno naraščajoče zanimanje za pouk te za naš kraj tako važne industrijske panoge. Sprejetih je bilo na podlagi psiho-tehnične sprejemne skušnje 27 učencev, med njimi 2 učenci. V II. letnik se je vpisalo 26 učencev, med njimi 2 učenci. Dasi ima tekstilna šola lastno zgradbo, ni bilo vodstvu mogoče sprejeti večjega

števila učencev, ker imajo predavalnice za vsak letnik le za 24 učencev prostora. — Na podlagi pravilnika je banovinsko preizkuševališče za tekstilno industrijo na tukajšnji tekstilni šoli že pričelo poslovanje.

Na ponedeljkov živilski sejem je bilo pripelanih 218 glav živine, prodanih pa 145. Tudi na živilskem trgu, ki je bil prav dobro založen, so bile živahne kupčije.

Razbito okno kupeja. Včeraj se je z vlakom z Jesenic proti Ljubljani vozil P. J. v močno vinjenem stanju. Po nerodnosti je razbil šipo kupejevega okna že med vožnjo, ker pa kasneje ni prenehal kljub opozorilu sprevodnika razgrajati, ga je morala orožniška patrulja na kranjski postaji arretirati in odpeljati v zapor, da se mu zbistri glava in vrne od alkohola skajleni razum.

Iz Hrastnika

— Proslava prestolonaslednikovega rojstnega dne. Na poziv Narodne odbrane v Hrastniku so priredili tukajšnja nacionalna društva NO, Sokol, CMD moška in ženska, ter Strelska družina, skupno proslavo 10letnice rojstva prestolonaslednika Petra. V krasni dvorani Sokolskega doma se je zbralo številno članstvo navedenih organizacij, da da duška veselju in ljubezni, ki jo čuti naše članstvo in ostalo nacionalno prebivalstvo Hrastnika do našega kraljeviškega doma. Ob pol 9. je starosta Sokola br. Groznik otvoril proslavo ter podal besedo predsedniku Narodne odbrane br. Kušarju, ki je v lepem govoru podal sliko in pregled postanka naše dinastije, in podčrtal pomen prve desetletnice življenja bodočega kralja Jugoslavije. Ob isti priliki se je spomnil tudi žalostnega dogodka v Bazo-vice. Članstvo je s solzavčnimi občutli spomnil padlih žrtv barbarstva. Na kraju je br. Cander intoniral državno himno, katero je članstvo odpele stoje, ter se z vzklikom kraljevskemu domu in mlademu prestolonasledniku Petru razšlo. Zal, da smo tudi ob tej priliki opazili, da gotovi ljudje ne morejo nikdar prisostvovati nacionalnim proslavam, pa čeprav nimajo nikakega političnega obelježja.

Beležnica

Koledar.

Danes: Sreda, 13. septembra katoličanski: Virgilij, Zremil, pravoslavni 31. avgusta.

Današnje prireditve.

Kino Matka: Scampolo.
Kino Ideal: Don Quichotte.
Kino Šiška: Sladka brezskrbnost.
Dežurne lekarne.
Danes: Bahovec, Kongresni trg 12, Hočevar, Ljubljana VII, Celovška cesta 34 in Ustar, Sv. Petra cesta 78.

Naše gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri.

Četrtek, 14. septembra: Komedita zmešnjav, veseloligra. Otvoritvena predstava izven.

Petek, 15. septembra. Zaprtlo.

Sobota, 16. septembra: V agoniji. Premijera izven.

Nedelja, 17. septembra: Pohujšanje v dolini šentflorjanski izven.

Režiser dr. Branko Gavella je našel v ljubljanski drami hrvaškega dramo »V agoniji«, ki jo je napisal najznamenitejši dramatik sedanje hrvaške literature g. Križev. Letašnja prva vzporeditev tega dela bo v soboto dne 16. t. m. kot predstava izven abonementa.

Cankarjevo »Pohujšanje v dolini šentflorjanske se ponovno vzporedi na našem odru v režiji prof. Seeta V. vlogi Jacinta bo nastopila gđ. Kukčeva. Letašnja premiera bo v nedeljo izven abonementa.

Opazujemo, da se od četrta dalje sprejemajo priizgasi za gledališki abonement v pisarni blagajne Narodnega gledališča v dramskem gledališču. Vhod v ožadij polopje, iz Gradice.

A. O. Emery:

109

Dve siroti

Roman

Smeh in živahno kramljanje drugih izgnank ji je prišlo prav kot preveza, da je pozdravila poročnika in odšla k svojim družicam, stoječim okrog zdravnikarja, ki jim je nekaj glasno razlagal.

Poročnik je stopil za Marjano. Baš je bil pristopil h gruči izgnank, ko je prihitel podčastnik ves bled in zasopel in zašepetal poročniku na uho:

— Poveljnik, govoriti moram z vami.

— Govorite torej!

— Tu ne morem, tu vpiro...

In stari mornar je pokazal z očmi na izgnanke.

Potem je pa namignil poročniku, naj mu sledi, in krenil je proti stopnišču, vodečemu v spodnje nadstropje.

Moža sta izginila na stopnišču.

Kmalu se je pa poročnik vrnil in poklical kadeta, rekoč mu:

— Spravite vse ženske nazaj v medkrov in naj brez mojega dovoljenja nobena več ne stopi na krov.

Kaj se je bilo zgodilo?

Mornarji, stoječi baš na krovu na straži, niso ničesar slutili, a prosti mornarji so se ukvarjali s svojimi osebnimi zadevami; eni so krpali obleke, drugi pripravljali trnke, tretji pa spali, da bi lahko potem stali na straži.

Samo častniki, stoječi pred svojo kajuto, so bili nekam nemirni. Govorili so o nepričakanem poročniškem povelju.

Kar je stopil poročnik pred častnike in jih nagovoril z uradnim glasom:

— Gospoda, preti nam velika nevarnost. Računam z vašo hladnokrvnostjo, da ostane posadka v najstrožji disciplini. Enako se zanašam na vašo udanost, da mi boste pomagali preprečiti grozno nesrečo, če je to sploh še mogoče.

Častniki si niso upali vprašati, o kakšni nesreči govori. Poročnik je nadaljeval živo:

— Veste dobro, da imamo na ladji natovoren smodnik in krogle, namenjene na Louisiano... a ladja gori.

Komaj so bile izgovorjene te besede, so častniki obstopili poveljnika.

— Da, gospodje, naši ladji preti nevarnost iz njene lastne notranjosti;

strobnel les na koncu gori, tli morda že dolgo, in nezaten veter zadostuje, pa objamejo plameni vso ladjo...

Nujno potrebno je poskrbeti, da se ta vest ne raznese po ladji. Zasti važno je pa preprečiti zmedo, ki bi onemogočila rešitev.

Opozorite moštvo in ukrenite hladnokrvno vse, kar je potrebno v tem strašnem položaju.

Straže se ne smejo ganiti s svojimi mest in poedine čete naj bodo pripravljene, vsaka pri svojem čolnu. Samo na moje povelje bodo smeli spustiti čolne na morje.

Poročnik je govoril mirno. Končno se je obrnil k praporščaku, rekoč:

— Gospod Depierre, vi vzamete vse proste moše, ki niso na straži, niti pri rešilih čolnih, in odvedete jih na konec ladje, kjer tli trhe! les...

Tam začnite črpati vodo... Ne pozabite, da je nujno potrebno omejiti ogenj...

sicer... zletimo v zrak...

In obrnjen k častnikom je pripomnil:

— Poidite, gospodje, zanašam se na vašo previdnost in pogum...

Častniki so komaj odhiti izpolnjevati povelja, ko je nastala na krovu splošna zmešnjava.

Podčastnik, ki je bil ostal spodaj, da bi pogledal, kako omejiti požar, se namreč ni mogel obvladati tako kakor poveljnik ladje. Tekal je po dnu ladje, da bi ugotovil obseg ognja, pri tem je pa venomer ponavljal proročanje, ki ga je bil izrekel, ko so ušli soma.

— Da, — je vzdihoval, — saj sem dobro vedel, da ne bomo ušli nesreči, ki nam jo je oznanjala ta prokleta pošast... Smo že izgubljeni; če nas ne pogoltno morje, nas uniči ogenj, da ne omenim druge, še strašnejše nevarnosti. Najbrž ne bomo mogli preprečiti, da bi ne zaneslo iskre tudi na smodnik; če se to zgodi, zletimo v zrak in ladja se razleti kot bomba...

In stari mornar je nadaljeval:

— Zaenkrat, prijatelji, pa moramo izpolniti svojo dolžnost in poskusiti pogasiti ta prokleti ogenj, ki nam razjeda trebuh... Na noge, prijatelji, na delo, če hočemo še kdaj videti svoje žene in otroke, ki nas željno pričakujejo...

In vrli podčastnik bi bil rad vzbudil v šestih ali osmih mornarjih upanje, ki ga sam ni imel.

Poleg tega, da je znal kot star, izkušen mornar oceniti strahoto preteče

nevarnosti, je bil še pod vplivom praznoverja.

Odkar je bil padel somov trup nazaj v vodo, se je pripravljalo na neizbežno katastrofo.

Kako je začelo goreti na ladji?

Da se dožene to, je bila potrebna preiskava. A nevarnost je bila prevelika, da bi se mogel poveljnik pečati s tem.

Poročnik se je med vsemi še najbolj zavedal strašne nevarnosti, ki je pretihala nad ladjo in potnikom. Bil je skoraj že prepričan, da ladje ne bo mogoče rešiti. Zato je takoj ukrenil vse potrebno, da bi se rešili vsaj mornarji in ženske.

Prepričan, da bodo vsi storili svojo dolžnost, je pomislil poročnik na ženske, ki jih je bil dal odvesti v medkrov.

Ta ukrep je mogel preprečiti zmešnjavo, ki se je je bal in ki bi bila nedvomno nastala, čim bi začelo močno goreti. Bil je prepričan, da planejo te nesrečnice na prvo svarilno znamenje na krov in da bodo ovirale mornarje pri reševalnem delu.

Kdove, kaj bi se moglo zgoditi?

Kar je zaslišal iz medkrova smeh in prepevanje v zboru.

Specijelni entel oblek

ažuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinije delo pr

Matek & Mikeš Ljubljana

poleg hotela Strunelj

Vezanje ramovrstnih monogramov, perla, zaves, pregrinjat, antlanje, izdelovanje gumbic. Vred najmodernejše ureditve podjetja — uveljavljene cene

POUK

FRANCOŠČINO, NEMŠČINO poučuje diplomirana učiteljica jezikov. Pomožni pouk učenec (-kam) vseh razredov (šol) — Naslov in upravljalništvo Slovenskega Naroda. 3618

KARMAH

v Ljubljani Hotel »SLON« soba št. 16a Na osnovi psiho-grafologije obravnava vsa življenjska vprašanja in odgovarja na korespondenco.

STANOVANJA

DIJAKA STANOVANJA oglašuje v »Slovenskem Narodu«. Beseda samo Din 0.50.

DIJAKA

iz boljše rodbine sprejemam na stanovanje kot tovariša mojemu sinu. Cela oskrba s instrukcijo, strogo nadzorstvo. Prednost imajo nižješolci. Gosposvetska cesta 8/II. 3594

DVOSOBNO STANOVANJE tik kolodvora v Dev. M. v Polju št. 74 oddam. 3612

STANOVALCA (obrtnika) z 2-3 osebam — išče dr. Ipavc, Pivola 8, pošta Hoče. 3613

STANOVANJE 2 sob, kuhinje in pritlikin — išče ves dan odsotna mirna stranka za mesec november. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Snažnost 3581«

SLUŽBE

Kdor išče službo, naj oglašuje v »Slovenskem Narodu«. Beseda samo Din 0.50

BOLJŠA KUJARICA išče službo. — L. Vizjak, Mokronog. 3610

DEKLE Z DEZELE večja vseh domaših del, išče službo. — M. Rakovnik, Kotlje, srez Dravograd. 3611

PRODAM

Kaj prodati? Oglašuje v »Slovenskem Narodu«. — Beseda Din 0.50.

OTROŠKI VOZICEK dobro ohranjen, napredaj. — Pošev se: Mirje 6. 3617

MLETO PAPIRIKO dobite pri Belanovi v Martonovcu. 3604

KUPIM

AKO KUPUJEŠ Oglašuj v »Slovenskem Narodu«. Beseda Din 0.50. 3500

VEČERNO RADIO na baterije kupim. Ponudbe na naslov Zevnikar, Pesnica. 3593

RAZNO

VSE KAR POTREBUJETE oglašuje v »Slov. Narodu«. Beseda le Din 0.50. 3516

NEKRETNOSTNE VASIH BRIGAS kupovanjem i prodavanjem posjeda riješite Vaš novi način oglašivanja. Popis nekoliko stotina raznih prilika šalje brezplačno Daruvarčan Daruvar. 3599

ČAJNO MASLO iz pastelizirane smetane kilogram Din 22.—, franko, raspodijla dnevno sveže — mlekarstvo Tibaut, Krapje, p. Ljutomer. 3614

PO 50 PAR ENTLANJE vezene zaves, monogramov. »Juljana« Vošnjakova ulica (v bližini Slamiča) in Sv. Petra c. 55.

Modna konfekcija

Najboljši nakup

A. PRESKER LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14 11/T

Na obroke!

Na hranilne knjižice!

POHISTVO

Dobi se samo pri nas.

Orehove šperane

spalnice Din 7.000.—

črešnjeve spalnice > 4.800.—

šperane spalnice > 3.000.—

pleškane spalnice > 1.800.—

omare > 400.—

postelje > 200.—

kuhinjske opreme > 850.—

kuhinjske kredence > 450.—

Sprejemamo vsa naročila in popravila po konkurenčni ceni.

— Vse drugo pohištvo se dobi najceneje pri

MIZARSTVU »SAVA«, Ljubljana,

Kolodvorska 18 Miklošičeva 6

Telefon 2780

Naš dragi soprog, oče, tast, svak in stric, gospod

Matej Soklič

trgovec, gostilničar in posestnik

je danes, dne 12. t. m., ob 1/5. popoldne, previden s tolažili sv. vere, po daljši bolezni, v 57. letu mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagopokojnika bo v četrtek, dne 14. septembra, ob 11. dopoldne iz hiše žalosti, Pred konjušnico št. 4, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 12. septembra 1933.

Žalujoča žena, otroci in ostalo sorodstvo.

Umrl nam je naš zlati očka

Anton Lušin

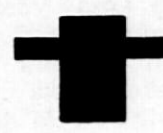
Pogreb bo v četrtek, dne 14. septembra 1933 ob 3. uri popoldne izpred mrtvašnice vseh pri Sv. Krištofu na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. septembra 1933.

TEJA, soproga — PRIMOŽ, MAJDA, ALENEČICA, otroci;

bratje in sestre s ostalimi sorodniki.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

PETER KOSLER namnaja v svojem in v imenu svojih sester EME SEEMANN, MARY KOSLER in OLGE RUDEŽ, kakor tudi vseh sorodnikov najžalostnejšo vest, da se je njegov ljubi brat in svak, ostrioma stric in veliki stric, gospod

Ivan Kosler

zasebnik

dne 12. t. m. sputraj v 77 letu starosti zaradi ateroskleroze smrtno ponorečil.

Pogreb neposabnega nam dragega bo v četrtek, dne 14. septembra 1933, ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Ljubljana — Čekinov grad, na pokopališču k Sv. Križu. Prosi se tihega sožalja!

Posebna namzanila se ne bodo izdajala.

V Ljubljani, dne 12. septembra 1933.